

MÜTEFERİKA

Kitabiyat Dergisi • Yaz 2013/1 • ISSN 1300-6479

43

Şaban ÖZDEMİR • Cengizhan YURDANUR •
H. Necdet İŞLİ • Bülent AĞAOĞLU • Erol ÜYEPAZARCI •
Osman Nuri AYDIN • Murat KORALTÜRK •
Niyazi Ahmet BANOĞLU • İ. Arda ODABAŞI

MÜTEFERİKA

Kitabiyat Dergisi • Yaz 2013/1 • ISSN 1300-6479

EXLIBRIS

MÜTEFERİKA

Şaban ÖZDEMİR	3	<i>Hüseyin Vassâf'ın "Tevfiknâme"si ve Seyyid Ahmet Tevfik Bey</i>
Cengizhan YURDANUR	27	<i>Sahhaf Divan Şairleri</i>
H. Necdet İŞLİ	51	<i>Sahaflara Dair: 2</i>
Bülent AĞAOĞLU	61	<i>Sahaflar Üzerine Kitaplar, Makaleler ve Köşe Yazıları (I)</i>
Erol ÜYEPAZARCI	75	<i>Popüler Roman Yazarı ve Gazeteci olarak: Abdullah Zühtü</i>
Osman Nuri AYDIN	85	<i>Matbaa-i Osmaniye'nin Bilânçosu</i>
Murat KORALTÜRK	111	<i>Pasifiği Geçen İlk Türk Gemisi Mardin Şilebi ve Lütfullah Güneralp'in Anıları</i>
Niyazi Ahmet BANOĞLU	149	<i>Meşhur Kitap Meraklılarını Ziyaret</i>
İ. Arda ODABAŞI	187	<i>Türkiye Sosyalist Fırkası Azalarına Mahsus Hüviyet Cüzdanı ve Parti Üyesi Hasan Hüsnü Süleyman Arkadaş</i>

BU SAYIDA DANIŐMA KURULU

Nuri Akbayar • Erol Üyepazarcı
M. Sabri Koz • E. Nedret İŞli
RaŐit ÇavaŐ

KATKIDA BULUNANLAR

Murat Koraltürk
Cengiz Kahraman
Mehmet Kaya
İlker Göktepe
Arzu YaraŐ

KAPAK

Lütfi Seymen ArŐivi
Sahhafiar ÇarŐısı, 1970'ler

Fiyatı 35 TL (KDV dahil)

Abone koŐulları (yıllık): Yurtiçi: 70 TL • Avrupa, Amerika: 100 \$ (uçak posta ücreti fiyata dahildir)

Yurtiçi bedelleri İ. Lütfi Seymen adına

Yapı Kredi Bankası Kadıköy Şubesi 64163533 no.lu hesaba yatırılabilir.
IBAN TR77 0006 7010 0000 0064 1635 33 1635

Yurtdışından abone olmak isteyenler

Yapı Kredi Bankası Kadıköy Şubesi 64504881 no.lu hesaba döviz olarak yatırabilirler.
Posta havalesiyle göndermek isteyenler yazıŐma adresine postalayabilirler.

Baskı tarihi: 2013 Temmuz

Baskı: Piya Matbaa

DavutpaŐa Cd. EmintaŐ San. Sit. 103/586 Topkapı, Zeytinburnu-İstanbul

Tel: (0 212) 576 31 88

Sertifika No: 15422

Reklam: Arka Kapak: 1.250 TL • İçi kapaklar: 750 TL

İçi sayfalar: 300 TL • Küçük ilanlar pazarlıŐa tabidir.

MÜTEFERRİKA Altı Aylık Kitabiyat Dergisi • Yaz 2013/1, Sayı: 43

Sahibi ve YazıŐleri Sorumlusu: İ. Lütfi Seymen

Yönetim yeri: MÜTEFERRİKA Dergisi, Mühürdar Cd. 58/5 Kınaytürk Apt, 81320 Kadıköy-İstanbul

Büro Tel: (0 216) 336 47 34 Faks: (0 216) 346 73 52

YazıŐma Adresi: Mühürdar Cd. 58/5 Kınaytürk Apt, 81320 Kadıköy-İstanbul

e-posta: lutfuseymen@gmail.com

Grafik uygulama: Arzu YaraŐ

Osman Nuri AYDIN

MATBAA-İ OSMANİYE’NİN BİLÂNÇOSU

Bu yazıda Matbaa-i Osmaniye’nin 1.Temmuz.1316 [14.Temmuz.1900] tarihli, üç yıllık bilânçosu incelenmektedir. Matbaa-i Osmaniye ile ilgili olarak daha önce Ali Birinci Bey, “Osmanbey ve Matbaası, Ser-kurenâ Osman Bey’in Hikâyesine ve Matbaa-i Osmaniye’nin Tarihçesine Medhal” (*Müteferrika* Dergisi, 39 Yaz 2011/1) adlı bir makale yayınlamıştı. Bizim çalışmamız, bu makaleyi zenginleştirecek yeni bilgiler içermektedir. Aşağıdaki bölümlerde önce Matbaa-i Osmaniye’nin -Ali Birinci Bey’in makalesinden muhtasaran iktibas edilen- kısa bir tarihçesine, bilânço hakkındaki kısa bir bilgiden sonra da bilânço metnine (Ek 1) yer verilmiştir.

MATBAA-İ OSMANİYE’NİN KISA BİR TARİHÇESİ

Tam ismiyle Osman Zeki Bey, 19. asrın ünlü hattatlarından Hakkâkzade Mustafa Hilmi Efendi’nin (öl.1852) oğludur. Doğum senesi bilinmemektedir. Enderun-ı Hümayun’daki tahsiline ilâveten babasından da hat icâzetnâmesi aldı. Osman Bey

babası sâyesinde ve herhâlde delikanlılık yaşında II.Abdülhamid'in hizmetine verilerek saraya dâhil oldu. Bir ara, bir dedikodu yüzünden Osman Bey saraydan çıkarılmış ve bu esnada matbaasını kurmuştur.

Matbaa-i Osmaniye'nin ilk devresi, yâni Çemberlitaş'taki asıl yerine taşınmadan önceki durumu hakkında pek fazla bilgi bulunmamaktadır. Bununla beraber matbaanın kuruluş tarihini tam olarak veren kayıt elimizdedir. Bu vesikaya göre matbaanın ilk kuruluşunda ismi Matbaa-i Osman Zeki idi ve matbaanın kurulması için Osman Zeki Bey'in istidâsı Maarif Nezâreti'nden Zabtiye Nezâreti'ne 26. Ekim. 1869 [14.Teşrîn-i evvel 1285] tarihinde gönderilmişti. Bu kuruluş istidâsında Osman Bey'in herhangi bir resmî vazîfe sâhibi olduğuna dair bir işâret bulunmamaktadır. (Osman Bey'in ölüm tarihi : 16.Ekim.1890)

Bu ilk devresinde Matbaa-i Osman Zeki ismi altında kitap basan matbaanın bu devrede, yâni son ve bilinen yerine taşınıncaya kadar Sultanahmet ve Bayezid semtlerinde birkaç mekândaki adreslerini tam olarak tesbit etmek imkânı bulunamamıştır. İlk açılış istidâsında Nuruosmaniye kurbunda açıldığına işâret edilmesine rağmen açık bir adres bildirilmemiştir. Matbaanın bundan sonraki adresleri, sırasıyla "Vezirhanı karşısında" ve 1883 senesinde "Süleyman Paşa hanı derûnunda" gibi ifâdelerle beyân edilmiştir ve kayda göre de matbaada bir litograf ve bir de hurûfât makinası bulunmaktaydı. Bundan sonra görülen üçüncü adres ise yine ikinci adresine yakın ve belki de aynısı olabilir. Çünkü bu adres "Çemberlitaş'ta" şeklinde yazılmıştır.

Matbaa-i Osmaniye'nin en parlak zamanları, hiç şüphesiz, Çemberlitaş'taki yeni ve muazzam binasında çalıştığı, bilhassa II.Meşrûtiyet'in ilânından (24. Temmuz.1908) önceki zamanlar olmalıdır. Bu devrede özellikle Kur'an tab'ı ve devlet evrâkı basılmasındaki rakipsizliği sebebiyle ve matbaanın büyük iş hacmi dolayısıyla altın devrini yaşadığı söylenebilir. II.Meşrûtiyet'in ilânıyla beraber bu altın devrin ve imtiyazlı durumun artık gerilerde kaldığı açıktır. Ancak bu devrede de matbaanın çok iyi çalıştığı ve bir taraftan da resmî ve gayr-ı resmî kitap basma işine devâm ettiği görülmektedir. (Osman Bey'in en küçük oğlu) Mehmed Sâim'in ölümüne kadar (31.Ocak.1935) matbaa yine çalışmasına devam etmiş ve Osmanbey Matbaası adıyla varlığını korumuştur. Osmanbey Matbaası'nın çok düşük bir derece ile 1956 senesine kadar kitap bastığı anlaşılmaktadır.

BİLÂNÇO HAKKINDA

Bilânçonun aktifinde bina değeri bulunmamakta, buna karşılık pasifinde “Maarif Nezâreti Matbaası icârı” kalemi yer almaktadır. Bundan, o tarihte, bulunduğu binanın mülkiyetinin matbaaya ait olmadığı anlaşılmaktadır.

Bilânçoda kitaplar, iki bölümde gösterilmiştir: Anbar ve Kütüphâne. Kütüphâne tâbir olunan bölümün, kitapların satışa sunulduğu bölüm olduğunu tahmîn etmekteyiz. İki bölüm arasında kitap fiyatları yönünden bir fark bulunmamaktadır.

Anbar ve kütüphanede mevcûd bulunan kitapların birlikte değerlendirilmesinden, matbaanın o günkü yayın politikası hakkında bir kanaat edinmek de mümkün olabilmektedir. En çok basılan kitaplar Kur’an ve Kur’an cüzleridir. Diğer dinî kitaplar, mantık kitapları, talebelere ait kitaplar, lûgatlar da önemli miktarlarda basılmıştır. Tarih-i Cevdet de (Ahmed Cevdet Paşa) çok basılan kitaplardandır.

Ali Birinci Bey’in makalesinin ekinde, Matbaa-i Osmaniye’nin basdığı kitaplarla ilgili 889 kitaplık bir liste bulunmaktadır. Elimizdeki bilânçoda yer alan kitapların listesi, Sayın Ali Birinci’nin makalesindeki kapsamlı liste ile karşılaştırılmış ve bu listede bulunmayan kitaplar yazımızın ekinde (Ek 2) belirtilmiştir. Kitapların, bilânçoda yazılı olmayan, tam adları, kaynaklardan araştırma yapılarak bulunmaya çalışılmış, bulgularımız parantez içinde gösterilmiştir. Kitap ve yazar adlarının tesbitinde, Diyânet Vakfı İslâm Ansiklopedisi ile Bursalı Mehmed Tahir’in Osmanlı Müellifleri ve Miftâhu’l-Kütüp adlı eserlerinden (tıpkıbasım, Bizim Büro Y.2000) yararlanılmıştır.

TEŞEKKÜR:

Araştırma isteğime değer verip, bana yol gösteren Lütfü Seymen’e ve bu mütevazı çalışmada bana destek veren Doç.Dr.Bilgin Aydın’a içten teşekkürler sunarım.

Üçyüzonaltı senesi Temmuzunun birinci gününden [1.Temmuz.1316=14.Temmuz.1900] üçyüzondokuz senesi Haziranının otuzuncu günü [30.Haziran.1319=13.Temmuz.1903] hitam bulan Matbaa-i Osmaniye Şirketi'nin bil-cümle demirbaş âlet ve edevât ve matbû' ve gayr-ı matbû' kağıd ve eşyâ-yı sâire-i mevcûde esmâniyle devâir-i resmiye ve eşhâs defterlerinde olan kâffe-i matlûbat ve umûr-i sarrâfiye ve düyûnât-ı sâiresini nâtik yegân yegân rü'yet olunan muhasebesini nâtik bilânçosudur.

LİTOĞRAFIYE MAHSÛS MAKİNE VE SÂİRE					
eni s	boyu s		kuruş	aded	icmâl kuruş
68	94	Buhâr kuvvetiyle müteharrik litoğraf makinesi maa-teferuât Fransızkâri	3,200	1	3,200
72	85	Buhâr kuvvetiyle müteharrik litoğraf makinesi maa-teferuât yelpazeli Almankâri	4,800	1	4,800
92	110	Buhâr kuvvetiyle müteharrik litoğraf makinesi maa-teferuât yelpazeli Almankâri	4,800	1	4,800
84	100	Nev-usûl gazlı litoğraf makinesi Almankâri	600	1	600
73	95	Nev-usûl gazlı litoğraf makinesi Belçikakâri	400	1	400
60	90	Nev-usûl gazlı litoğraf makinesi İngilizkâri	400	2	800
		Buhâr kuvvetiyle müteharrik merdâne geçirici makine	400	1	400
		Buhâr kuvvetiyle müteharrik merdâne temizleyici makine	400	1	400
		Çiçek ve zemîn ve resim imâl eder grave makinesi	800	1	800
		Buhâr kuvvetiyle müteharrik cesim litoğraf makinesi İngiliz	6,400	1	6,400
		Buhâr kuvvetiyle müteharrik cesim litoğraf makinesi Fransız	2,400	1	2,400
		Buhâr kuvvetiyle müteharrik cesim litoğraf makinesi Fransız	2,400	1	2,400
		Buhâr kuvvetiyle müteharrik cesim yıldız makinesi	2,400	1	2,400
57	68	Buhâr kuvvetiyle müteharrik verotip makinesi mükemmel âlet ve edevâtı ile beraber	6,000	1	6,000
					35,800

LİTOĞRAF TAŞLAR					
eni s	boyu s		kuruş	aded	icmâl kuruş
		Nakl-i yekûn			35,800
		Litoğraf taşları	90		
		Litoğraf taşları	200		
50	75	Litoğraf taşları	130		
65	80	Litoğraf taşları	170		
60	90	Litoğraf taşları	80		
		Litoğraf taşları meksûr idiği	1,010		
		Litoğraf taşları cesim	49		
		Amerika ahalisinin kalıp taşları	165		
		Musavver ta'rîf-i hayvânât taşları	208		
		Litoğraf taşları	60		
				32,000	32,000
					67,800

TİPOĞRAFIYE MAHSÛS MAKİNE VE SÂİRE					
eni s	boyu s		kuruş	aded	icmâl kuruş
		Nakl-i yekûn			67,800
46	96	Buhâr kuvvetiyle müteharrik tipografya makinesi maa-teferruât	6,000	1	6,000
"	"	" "	6,000	1	6,000
"	"	" "	6,000	1	6,000
"	"	" "	6,000	1	6,000
"	"	" "	6,000	1	6,000
"	"	" "	6,000	1	6,000
"	"	" "	6,000	1	6,000
30	50	Prova tezgâhı İngilizkâri	240	1	240
25	100	Silindirli prova tezgâhı Almankâri	60	1	60
		Silindirli prova tezgâhı İngilizkâri	60	1	60
		Buhâr kuvvetiyle müteharrik mürekkeb ve boyaya mahsûs üç silindirli makine	1,200	1	1,200
		Buhâr kuvvetiyle müteharrik sagîr kıt'a tipografya makinesi	2,800	1	2,800
		" "	2,800	1	2,800
				55,160	55,160
					122,960

FRANSIZCA, TÜRKÇE VE ERMENİCE HURÛFÂT VE ÇİÇEK		
	kuruş	icmâl kuruş
Nakl-i yekûn		122,960
Sene-i sâbık muhasebe defterinde müfredâtı muharrer olduğu üzere elsine-i muhtelifeden hurûfat, çizgi ve		
krantor ve sâire esmânı	36,000	36,000
Hurûfâta mahsûs alât ve edevât-ı lâzime		
Hurûfâtta istimâl olunan perakende edevât	2,000	
Kezâ kasa ve dolablar	1,200	
	3,200	3,200
		162,160

MÜCELLİTHÂNEYE MAHSÛS MAKİNE VE SÂİRE				
eni s	boyu s		aded	kuruş
		Nakl-i yekûn		162,160
108	160	Buhâr kuvvetiyle müteharrik bıçak makinesi Al- mankâri	1	
108	160	" "	1	
100	200	Buhâr kuvvetiyle müteharrik bıçak makinesi cesîm İngilizkâri	1	
32	70	Mukavva bıçağı	1	
70	130	Buhâr kuvvetiyle müteharrik ve zarf ve envâ' gûnâ belforas imâl eder makine	1	
80	150	Belforas makinesi	1	
50	150	" "	1	
		Dikiş makinesi telli	1	
		" "	1	
		Dikiş makinesi iplik ile	2	
				12,080

İSTORETİPHANEYE MAHSÛS ALÂT VE EDEVÂT-I SÂİRE		
	kuruş	icmâl kuruş
Nakl-i yekûn		174,240
Sene-i sâbık muhasebe defteri müsveddesinde müfredâtı muharrer olduğu üzere âlet ve edevât ve ocak		
ve sâire esmânı. Yeniden alınan dahi dâhil-i hesâbdır.	6,118	6,118
KALAVANAYA MAHSÛS MAKİNE VE SÂİRE		
Sene-i sâbık muhasebe defteri müsveddesinde muharrer olduğu üzere elektrik makinesi ve planyesi		
âlet ve edavât-ı sâire esmânı	5,000	5,000
		185,358
		162,160

	kuruş	icmâl kuruş
Nakl-i yekûn		185,358
Müfredâtı defter-i mahsûsunda muharrer olduğu üzere fotoğraf camları ve verotip âlet ve edvâtı ile eşyâ-yı		
mevcûdesi için ale't-tahmîn takdîr edilen fiyât yekûnu	11,200	11,200
ZİNKOĞRAFA MAHSÛS MAKİNE VE SÂİRE		
Sene-i sâbık muhasebe defteri müsveddesinde muharrer olduğu üzere edevât ve sâire esmânı	1,200	1,200
		197,758

BUHARA MAHSÛS KAZAN VE SÂİRE		
	adet	icmâl kuruş
Nakl-i yekûn		197,758
Yirmibeş bâr-gîr kuvvetinde makine Amerikankâri	1	
Onbeş bâr-gîr kuvvetinde makine İngilizkâri	1	
Sekiz bâr-gîr kuvvetinde makine Fransızkâri		
Üç bâr-gîr kuvvetinde iskor İngilizkâri	2	
Dört bâr-gîr kuvvetinde maa-semâver kazan Fransızkâri	1	
Üç bâr-gîr kuvvetinde seyyâr lokomotif İngilizkâri	1	
Üç bâr-gîr kuvvetinde döngü makine İstanbulkâri	1	
Beş bâr-gîr kuvvetinde fondona	1	
Otuzbeş bâr-gîr kuvvetinde kazan	1	
Otuzbeş bâr-gîr kuvvetinde kazan	1	
Ellibeş bâr-gîr kuvvetinde kazan	1	20,000
HAVAGAZI İLE MUHARRİK MOTOR MAKİNESİ		
Havagazı ile hareket eder motor makinesi maa-teferruât	1	
" "	1	
" "	1	8,100
		225,858

TORNA VE MARANGOZ VE DEMİRHÂNEYE MAHSÛS MAKİNE VE SÂİRE		
	kuruş	icmâl kuruş
Nakl-i yekûn		225,858
Sene-i sâbık muhâsebe defterinde müfredâtı muharrer olduğu üzere tek v çift bastonlu tulumba ve makine ve âlet ve edevât ve sâire esmânı	5,800	5,800
FABRİKA DAILİNDE BULUNAN DEMİRBAŞ EŞYÂ-YI MÛTENEVVIÂ		
Sene-i sâbık muhâsebe dfter-i müsveddesinde müfredâtı muharrer olduğu üzere kasnak, mil ve sâire esmânı	20,000	20,000
		251,658

MEVCÛDÂT-I ANBAR		
	kuruş	icmâl kuruş
Nakl-i yekûn		251,658
Anbar me'mûrluğu tarafından i'tâ' kılınan bir kıt'a dfter nâtik olduğu üzere mevcûd bulunan mürekkeb ve verni ve sâire esmânı	27,062	27,062
MEFRÛŞÂT VE SÂİRE		
Matbaa dâiresi ile idârehânesi mefrûşât ve sâiresi ile kütüphâne-i Osmanî dolabları ve matbaa dâhilinde bulunan perâkende kâffe-i eşyâ ve kırpıntı kağıd ve sâire ile derdest bulunan hîn-i muâmelede yekdiğere taallûk eden matbûatın kâffe-i esmânı ile masârif-i sâiresi	7,000	7,000
VEZNEDE MEVCÛD BULUNAN EMÂNET		
^Delâil-i Şerîf ve Kelâm-ı Kadîm ve kalemtraş vâ eczâ-yı şerîfe	7,584	7,584
		293,304

MEVCÛDÂT-I ANBAR KÛTÛB-Ü MÛTENEVVIA VE RESÂİL-İ MUHTELİFE						
	beheri kuruş	para	aded	kuruş	s	icmâl kuruş
Nakl-i yekûn						293,304
Tefsirli Mushâf-ı Şerif	5		4	20		
Şeyh Mushâf-ı Şerif	5		814	4,070		
Hâfiz Osman Mushâf-ı Şerif	5		245	1,225		
Şekerzâde Mushâf-ı Şerif	3		91,352	274,056		
Âyet ber-kenâr Mushâf-ı Şerif	4		19,548	78,192		
Yeni tab' âyet ber-kenâr Mushâf-ı Şerif	4		12,544	54,216		
Yıldızlı secâvendli âyet ber-kenâr Mushâf-ı Şerif	10		2,947	29,470		
Sagîr kıt'a âyet ber-kenâr	3		7,526	22,578		
Kebîr Câmî Mushâf-ı Şerif	10		1,846	18,460		
Eyi kağıdı kebîr Mushâf-ı Şerif	10		5,754	57,540		
Kadırgalı hattıyla resm-i Osmânî	3		5,987	17,961		
Kayışzâde hattıyla resm-i Osmânî	8		3,208	25,664		
Kâfiyeli Mushâf-ı Şerif	10		755	7,550		
Hatm-i Şerif cüz'ü	15		740	11,100		
Cava lisânı üzere Kadı Beyzâvi	10		2	20		
Kebîr En'âm-ı Şerif		20	564	282		
Sagîr En'âm-ı Şerif		20	2,965	1,482	50	
Hâşiyeli Sagîr En'âm-ı Şerif		20	6,135	3,067	50	
Yıldızlı Elif cüz'ü		20	1,253	626	50	
Elifbâ-yı Cevdet		5	13,834	1,729	25	
Kebîr Ve'z-zâriyat cüz'ü		5	2,117	264	62-	
Sagîr Ve'z-zâriyat cüz'ü		3	12,070	905	25	
Hâşiyeli Delâil-i Şerif		20	7,358	3,679		
Mahmûd Celâleddin hattıyla Delâil-i Şerif		20	619	309	50	
Kayıdli Kâside-i Bürd'e		5	2,395	299	37-	
Kâside-i Bürd'e Tahmîsi		10	3,132	783		
Evrâd-ı Kebîr-i Hazret-i Mevlâna		20	1,000	500		
Hutbe mecmu'ası		2	1,360	68		
Muhtasar Şemâil-i Şer'if		1-	3,347	5,022		
Şifâ-i Şerif		1-	13,772	20,658		
Şihâb	10		2,604	26,040		
Buhârî-i Şerif Şerh-i Aynî	75		42	3,150		
Mecmûat'ül- da'avât		30	3,638	2,728	50	
Rûh'ül Beyân	50		1,371	68,550		
				742,267		293,304

	beheri kuruş	para	aded	kuruş	s	icmâl kuruş
Nakl-i yekûn				742,267		293,304
Şeyhzâde	50		2,148	107,400		
Tefsîr-i Tibyân	10		1,903	19,030		
Sırr-ı Furkan birinci	2		2,363	4,726		
Sırr-ı Furkan ikinci	2		2,413	4,826		
Tefsîr-i Kebîr	50		45	2,250		
Tabakât-ı Âdab-ı Mûfessirîn		10	1,069	267	25	
Tefsîr-i Hazîn	22	20	4,900	110,250		
Mir'ât-ı Mecelle	5		1,250	6,250		
Arabî Mecelle	2	20	4,212	10,530		
İzmirî	8		70	560		
Keşf-i Pezdevî	7		34	238		
Menâr Şerh-i İbn Melek	1	20	302	453		
Kayıdî Mir'ât	5		4,106	20,530		
Dürer Hâşiyesi Abdülhalim	3	20	1,815	6,352.0	50	
" " Hadimî	3	30	1,903	7,323.00	75	
Fetâva-yı Hayriyye	3		2,181	6,543		
Fetâva-yı Ali Efendi	5		90	450		
Hilyet'ün-Nâci	5		2,761	18,805		
Mecmûa-yı Zühdiyye birinci	1	20	1,932	2,898		
" " ikinci	1	20	2,911	4,366	50	
Halebî-i Sagîr	1		8,501	8,501		
Mülteka	1		8,928	8,928		
Dâmad	10		2,284	22,840		
Necât'ül- Musâlli	1		1,274	1,274		
Kudûrî	1		9,159	9,159		
Kudûrî Tercemesi Aziziye	1		3,863	3,863		
Şirat'ül-İslâm	2	20	3,306	8,265		
Şurût-i Salât		1-	1,000	37	50	
Dürr-i Yektâ		15	3,231	1,211	62-	
İlimihâl		3	851	63	82-	
Mevkûfât	5		2,568	12,840		
Dua Mecmûası		2	4,720	236		
İbni Abidin	30		65	1,950		
Tekmîle	3	20	407	1,424	50	
Füsûs Şerh-i Bâli Efendi	2		1,434	2,868		
				1,159,777	45	293,304

	beheri kuruş	para	aded	kuruş	s	icmâl kuruş
Nakl-i yekûn				1,159,777	45	293,304
Edebû'd-dünyâ ve'd-din	1		1,606	1,606		
Miftâhû's-saade	1		824	824		
Ma-hâzar	1		477	477		
Risâle-i Ahlâk		2	1,052	78	90	
Nasîhat'ül-Hükemâ		2	1,000	75		
Şerh-i Akâid	1		2,191	2,191		
Siyelkûti ale'l hayâli	1	30	4,235	7,411	25	
Ramazan Efendi	1	30	2,238	3,916	50	
Şerh-i Kelimet'üt-Tevhîd	1		3,863	3,863		
Celâl-i Gelenbevî	3	20	4,150	14,525		
Tasavvurât		25	633	395	62-	
Tasavvurât Hâşiyesi Müftizâde	1	20	4,803	7,206		
İsaguci Şerh-i Eskicizâde	1	20	4,353	6,529	50	
Tasdikât Hâşiyesi İsam		18	4,720	2,124		
Kara Halil	1		2,830	2,830		
İsam Hâşiyesi-i Mehmed Emîn		15	4,765	6,551	87-	
Dürrü'n- Naci		20	529	264	50	
Burhân-ı Gelenbevî		12	4,697	1,409		
Seyf'ül Gûllâb	1		2,460	2,460		
Şeklü'l-kitâ'	5		414	2,070		
Hıfz-ı Sihhatü's-şübban		30	2,346	1,759	50	
Cevdet Târihi	20		1,484	29,680		
Kısâs-ı Enbiyâ birinci		30	1,870	1,402	50	
Merkez-i Arza Seyâhat	3		142	426		
Balonla Seyâhat	4		1,648	6,592		
Musavver Ta'rîf-i Hayvânât	5		4,150	20,750		
" " " Ümem	3		1,455	4,365		
Desûkî	6		1,100	6,600		
Mutavvel	1		1,653	1,653		
Mutavvel Hâşiyesi Seyyid		23	4,110	2,363	25	
Hâşiyesi-i Cedîd		35	2,740	2,397	50	
Muharrem	5		1,455	7,275		
İsam ale'l-câmi	1		30	30		
Abd'ülgafür	1		10,411	10,411		
İkdü'n-nâmi ale'l-câmi	1	20	2,040	3,060		
				1,325,350		293,304

	beheri kuruş	para	aded	kuruş	s	icmâl kuruş
Nakl-i yekûn				1,325,350	35	293,304
Merâh Şerhi Felâhi		20	2,941	1,475	50	
Merâh Şerhi Dinkoz		20	1,641	820	50	
Adalı Ale'l-izhâr	1		10,891	10,891		
İzhâr Mû'ribi	1		9,911	9,911		
Ta'lim-i Fârisî		5	1,784	223		
Kavâid-i Fârisî		10	2,036	509		
Rehnûmâ-yı Fârisî		20	700	350		
İzhâr Şerhii Eyyûbî	1	25	2,193	3,563	62-	
Hutût-i Osmaniye		15	2,593	972	37-	
Meşk Mecmuâsı		10	4,675	1,168	75	
Rehber-i Sibyan ikinci		2	1,700	85		
" " üçüncü		2	2,000	100		
" " dördüncü		2	6,000	300		
" " beşinci		2	6,438	321	90	
" " altıncı		2	8,367	418	35	
" " yedinci		2	6,500	325		
" " sekizinci		2	192	9	60	
" " dokuzuncu		2	1,396	69	80	
" " onuncu		2	7,440	372		
Avâmîl Tuhfesi		16	665	266		
Sarf Cümlesi	1		159	159		
Nahiv Cümlesi		5	2,885	485	62-	
Kâfiye Mu'ribi		25	10,016	6,260		
Küçük İnşâ'		2	6,098	304	70	
Fennî Coğrafya birinci		5	1,825	228	12-	
" " ikinci		5	4,700	587	50	
" " üçüncü		5	2,625	328	12-	
" " dördüncü		5	4,826	603	25	
" " beşinci		5	5,058	632	25	
" " altıncı		5	6,497	812	12-	
Kâmus	50		350	17,500		
Lûgât-ı Burhân-ı Kâtî'	3		855	2,565		
Yazılı Harita Meşki		5	1,601	200	12-	
Cezâ Kanunu		20	1,952	976		
Menâkıb-i Abdülkâdir	2	20	160	400		
				1,389,544	57-	293,304

	beheri kuruş	para	aded	kuruş	s	icmâl kuruş	s
Nakl-i yekûn				1,389,544	57-	293,304	
Hilye-i Saâdet		20	877	438	50-		
Mevki-i Sefine Ta'yîni	1	20	108	162			
Kavânin ve Nizâmât Mecmuâsı	2	20	1,530	3,825			
Kavânin ve Nizâmât-ı Cezâiyye	1		870	874			
Kadı Beyzâvi	10		4,096	40,960			
Türkçe Almanca Lûgat (Müellifi Faik beye ait 2549 - 800 = 1749)	17		1,749	29,733			
Metn-i Akâid		20	4,440	2,220			
Kadı Mîr Tercemesi Akkirmânî	1		2,750	2,750			
Celâl-i Gelenbevî tab'-ı sâni	3		2,020	6,060			
Menâsik-i Hac	1		1,261	1,261			
Yeni tab' Delâil	1		401	401			
Kâmus ikinci	10		2,023	20,230			
Kâmus üçüncü	10		2,023	20,230			
Ali el-kâri	4		4,900	19,600			
Muhammediye Maarif Nezâreti tarafından taht-ı	5		8,176	40,880			
Ahmediye temhîre alınib,	4		1,294	5,176			
Siyer'ün-nebî anbarda mahfûz bulunan	2	20	7,942	19,855			
				1,604,200	70		
Maarif Nezâret-i Celîlesinin temhîriye hakkı olarak dâhil-i hesap bulunan				6,414	70-		
Kelâm-ı Kadîmlerin bedeli olub, tenzil kılınan				1,597,786			
				56,147	75		
				1,653,933	75	1,653,933	75
						1,947,237	75

Derdest-i tab' bulunan kütüb-ü şerîfenin ber-vech-i âti kağıtlarının mikdârı				
	bedel-i topu	top	kuruş	s
Âyet ber-kenâr	42-	275	11.687	50
Şekerzâde	50	200	10.000	
Yıldızlı Delâil-i Şerîf	27-	60	1.650	
Hâfız Osman	45	150	6.750	
Şerh'ül Menâr	3:87	47	1.451	25
Hâşiye-i İlm-i Usûl		1155	44.597	75
Binyüzellibeş top kağıdın beher topu onar kuruştan tab'iyesi		11.550	56.147	75

KÜTÜPHÂNENİN MEVCÛDÂTI							
	beheri kuruş	para	aded	kuruş	s	icmâl kuruş	s
Nakl-i yekûn						1,947,237	75
Hâfız Osman Kelâm-ı Kadîmi	5		545	2,725			
Şekerzâde Kelâm-ı Kadîmi	3		777	2,331			
Âyet ber-kenâr	4		1,669	6,676			
Yaldızlı secâvendli âyet ber-kenâr	10		147	1,470			
Hatm-i şerîf cüz'ü	15		34	510			
Sagîr kıt'a âyet ber-kenâr	3		314	942			
Kebîr kıt'a mushaf-ı şerîf	10		15	150			
Kırgalı hattı ile resm-i Osmânî	3		58	174			
Hâfız Osman hattı ile resm-i Osmânî	8		27	216			
Kebîr En'âm-ı şerîf		20	207	103	50		
Sagîr En'âm-ı şerîf		20	154	77			
Maarif kad semî'a		5	62	7	75		
Mir'ât-ı Mecelle	5		39	195			
Leylâ Dîvânı		15	30	11	25		
Tekmîle	3	20	35	122	50		
Dürr-i Yektâ		15	174	65	25		
İlimihâl		3	383	28	72-		
Elifbâ-yı Fransevî		15	78	29	25		
Kavâid-i Osmânî		10	99	24	75		
Kavâid-i Türkî		10	1,231	307	75		
Kavâid-i Selimiyye		10	59	14	75		
Hâfız	1		59	59			
Menâkıb-i Abdülkâdir	2	20	30	75			
Hâşiyesiz Delâil-i Şerîf		20	296	148			
Hâşiyeli Delâil-i Şerîf		20	1,193	596	50		
Medhâl-i Kavâid		10	828	207			
Ta'lim-i Fârisî		5	526	65	75		
Cezâ Kanunu		20	88	44			
Ta'lim-i Hendese		17	77	32	72-		
Nasihâte'l- Hükemâ		3	390	29	25		
Kısâs-ı Enbiyâ birinci		30	144	108			
Tehzîb-ı Gelenbevî	5		161	805			
Risâle-i Ahlâk		3	233	17	47-		
Sagîr Vez-zâriyât		3	908	68	10		
Şemâil-i Şerîf Türkçesi	1	20	35	52	50		
				18,489	77-	1,947,237	75

	beheri kuruş	para	aded	kuruş	s	icmâl kuruş	s
Nakl-i yekûn				18,489	77-	1,947,237	75
Edebü'd-dünyâ ve'd-dîn	1		21	21			
Burhan - ı Kat'ı	3		72	216			
Kisâs-ı Enbiyâ takım	2		267	534			
Hıfzû's-sihhatü's-şübbân		20	147	110	25		
Nahv Cümlesi		5	156	19	50		
Dürrü'n-Nâci		20	128	64			
Tasavvûrât		25	338	211			
Mutavvel	1		63	63			
Hilyetü'n-Nâci	5		75	375			
Dâmad	10		9	90			
Düsûkî	6		75	450			
Ramazân Efendi	1	30	244	427			
Menâr Şerhi İbn Melek	1	20	82	123			
Siye'l-kutî ale'l-hayâli	1	30	310	542	50		
Muharrem Efendi	5		76	380			
Abdü'l-gâfûr	1		145	145			
Şerh-i Akâid	1		231	231			
İzhâr Şerhi Eyyubî	1	25	133	216	12-		
Fevâidü'l-veledeyn		30	157	117	75		
Mültekâ	1		217	217			
Seyf'ül- gullâb	1		205	205			
Rehber-i Sıbyân birinci		2	900	45			
" " ikinci		2	1,042	52	10		
" " üçüncü		2	2,211	110	55		
" " dördüncü		2	502	25	10		
" " beşinci		2	1,021	51	5		
" " altıncı		2	534	26	70		
" " yedinci		2	354	17	70		
" " sekizinci		2	966	48	30		
" " dokuzuncu		2	525	26	25		
" " onuncu		2	775	38	25		
Necâtü'l-Musallî	1		50	50			
Arabî Mecelle	2	20	29	72	50		
Miyârü'l Hüsn-ü Ahlâk	5		586	73	25		
Mîzân-ı Ülfet	5		619	77	37-		
				23,962	27-	1,947,237	75

	beheri kuruş	para	aded	kuruş	s	icmâl kuruş	s
Nakl-i yekûn				23,962	27-	1,947,237	75
Mecmuâtü'l- Daavat		30	96	72			
Merkez-i Arza Seyâhat	3		33	99			
Balonla Seyâhat	4		35	140			
Musavver Ta'rif-i Hayvânat	5		46	230			
" " Ümem	3		26	78			
Şerh-ü kelimetu't-tevhîd	1		111	111			
Dürr-ü Yektâ şerhi	1		150	150			
Hutut-i Osmaniye		15	255	95	62-		
Meşk Mecmuâsı		10	537	134	25		
Ruhû'l- Beyân	50		43	2,150			
Kâmus	50		40	2,000			
Şeyhzâde	50		48	2,400			
Tefsîr-i Tibyân	10		45	450			
Cava Tefsîri	10		4	40			
Şeklû'l- kıtâ'	5		102	510			
Füsûs Şerhi Bâli Efendi	2		54	108			
Misbahû'n-Necâh		15	679	254			
Miftâhû's-saade	1		310	310			
Fransızca Ahkâm-ı İslâmiyye		10	149	37			
Fenn-i Makine	1		56	56			
Fenn-i Coğrafya birinci		5	454	56	75		
" " ikinci		5	236	29	50		
" " üçüncü		5	139	17	37-		
" " dördüncü		5	187	23	37-		
" " beşinci		5	292	36	50		
" " altıncı		5	320	40			
Hilye-i Saadet		20	7	4			
Levha		20	18	9			
Metn-i Akâid		20	485	242	50		
Halebî	1		161	161			
Takvîm-i Mâli		20	7	3	50		
İzhâr Mu'ribi	1		125	125			
Hülâsa-i Rehnümâ-yı Farisî		10	501	125	25		
Rehnümâ-yı Farisî		20	119	59	50		
Adalı	1		206	306			
				34,627	27-	1,947,237	75

	beheri kuruş	para	aded	kuruş	s	icmâl kuruş	s
Nakl-i yekûn				34,627	27-	1,947,237	75
Kudûrî	1		122	122			
Fenârî		5	540	67	50		
Usûl-i Teksîr-i Feres	1		73	73			
Mevkî-i Sefîne Ta'yini	1	20	98	147			
İlm-i Tahnîr	1		89	89			
Nota		20	12,746	6,373			
Cevdet Tarihi	20		25	500			
Sıgır Beslemek Usûlû		5	111	13	87-		
Tafsîl-i Mecelle	2		235	470			
Kolera Risâlesi		2	748	37	40		
Tasdîkât Hâşiyesi İsâm		18	32	14	40		
Fenârî Hâşiyesi Kara Halil	1		13	13			
Burhân-ı Gelenbevî		12	59	17	70		
Merâh Şerhi Dinkoz		20	137	68	50		
Merâh Şerhi Felâh		20	111	55	50		
Mutavvel Hâşiyesi Seyyid		23	38	21	85		
Avâmil Tuhfesi		16	461	184	40		
İsagoci Şerhi Eskicizâde	1	20	40	60			
Tasavvurât Hâşiyesi Müftizâde	1	20	26	39			
İsâm Hâşiyesi Mehmet Emin	1	15	21	28	87-		
Yıldızlı Elifbâ		20	110	55			
Mecmûa-yi Zühdiyye birinci	1	20	152	228			
" " ikinci	1	20	333	499	50		
Şifâ-i Şerîf	1	20	237	355	50		
Dürer Hâşiyesi Abdülhalim	3	20	25	87	50		
" " Hadimî	3	30	15	56	25		
Elifbâ-yı Cevdet		5	199	24	87-		
Sırr-ı Fûrkan birinci	2		74	148			
" " ikinci	2		20	40			
Kebîr Kit'a Kadsemia		5	883	110	37-		
" " Ve'z-zâriyât		5	431	53	87-		
Fetevâ-yı Hayriyye	3		83	249			
Evrâd-ı Hazret-i Mevlâna		20	180	90			
Küçük İnşâ'		2	120	6			
Dua Mecmuası		2	360	18			
				45,045	15	1,947,237	75

	beheri kuruş	para	aded	kuruş	s	icmâl kuruş	s
Nakl-i yekûn				45,045	15	1,947,237	75
Hâşiyeye-i Cedîd		35	39	34	12-		
Tabakât-ı Âdab-ı Müfessirîn		10	198	49	50		
Şurut-ı Salât		1-	1,177	44	12-		
Hâşiyeli Sagir En'am		20	744	422			
Yaldızlı Levha		10	380	95			
Yaldızsız Levha		10	994	248	50		
İkdü'n-nâmi ale'l-câmi	1	20	11	16	50		
Kayıtlı Kaside-i Bür'e		5	168	21			
Yazılı Harita üçüncü		5	334	41	75		
Mevkûfât	5		8	40			
Keşf-i Pezdevî	7		50	350			
Tefsîr-i Kebîr	50		5	250			
İbn-i Abidin	30		5	150			
Buhârî-i Şerîf Şerhi Aynî	75		27	2,027			
Kenarlı Dürer	6		15	90			
Fetevâ-yı Ali Efendi	5		22	110			
İzmirî	8		5	40			
Şifâ-i Şerîf Şerhi Ali el-kârî	8		20	160			
Kâfiye Mu'rîbi		25	216	135			
Kudurî Tercemesi Azizîye	1		42	42			
Kaside-i Bür'e Tahmîsi		10	188	47			
Kadı Beyzâvî Tefsîri	10		36	360			
Şîrâtü'l-İslâm	2	20	66	165			
Âsâr-ı Ziver Paşa birinci	4		89	356			
" " " ikinci	2		89	178			
Kayıtlı Mir'at	5		60	300			
Şihâb	10		24	240			
Usûl-i Tadrîs ve Tederrüs		10	56	14			
Almanca Lugat	17		8	136			
Kadı Mir Tercemesi Akgirmanî	1		43	43			
Hutbe Mecmuâsı		2	83	4	15		
Ke bir kît'a iyi kağıdı Mushâf-ı Şerîf	10		3	30			
Tab'-ı cedîd âyet-berkenar	4		272	1,088			
Celâl-i Gelenbevî	3		16	48			
Yeni tab' Delâil-i Şerîf	1		64	64			
				52,482	80	1,947,237	75

	beheri kuruş	para	aded	kuruş	s	icmâl kuruş	s
Naki-i yekûn				52,482	80	1,947,237	75
Sagîr Takvîm		5	247	34	25		
Kebîr Takvîm		10	308	77			
				52,594	5	52,594	5

MEVCUD-İ ANBAR KAĞID (ÜÇ SAYFANIN TOPLAMI)							
						1,999,831	80
				437,333	21		
Yüzdebeş hesabı ile icabeden tenzilâtı							
				21,866	71		
				415,466	50	415,466	50
						2,415,298	30
Binyüzelliş top kağıdın beher topu onar kuruştan tab'iyesi	11.550	56.147	75				

MEVCUD-İ ANBAR KAĞID (ÜÇ SAYFANIN TOPLAMI)								
	KURUŞ DERDEST-İ TESVİYE	s	KURUŞ MEVCÛD SÛRETLER	s	KURUŞ YEKÛN	s	İCMÂL KURUŞ	s
Naki-i yekûn							2,415,298	30
Mâliye Hazînesi	1,355,491	10	237,773	50	1,593,264	60		
Telgraf Nezâreti	435,543	52-	100,000	25	535,543	77-		
Dâhiliye Nezâreti	178,050	50	55,455	75	233,506	25		
Hâriciye Nezâreti	38,110	75	94,461		132,571	75		
Defter-i Hâkâni	35,120	50	63,867		98,987	50		
Şehremâneti	127,021	19-	109,267		236,288	19-		
Hazîne-i Hassâ-i Şâhâne Nezâreti	24,405				24,405			
Emlâk-i Hümâyûn	49,585	87-			49,585	87-		
Mâbeyn-i Hümâyûn	2,412	75			2,412	75		
Maarif Nezâreti	10,716	21-	10,392	50	21,108	71-		
Zabtiye Nezâreti	2,897	47	31,721		34,618	47		
İâne Komisyonu	1,773	75			1,773	75		
Albümler			16,221	62-	16,221	62-		
Şirket-i Hayriye	1,500				1,500			
Anadolu Demiryolu	8,319	94-			8,319	94-		
Adliye Nezâret-i Celîlesi	2,378				2,378			
Sicil-i Ahvâl Kalemî			1,000		1,000			
Mâliye Hâzinesi	132,176	82-			132,176	82-		
	2,405,503	40	720,160	62-	3,125,664	2-	2,415,298	30

	KURUŞ DERDEST-İ TESVİYE	S	KURUŞ MEVCÜD SÜRETLER	S	KURUŞ YEKÜN	S	İCMÂL KURUŞ	S
Nakl-i yekûn	2,405,503	40	720,160	62-	3,125,664	2-	2,415,298	30
Mösyö Takar <i>müflisdir</i>	16,825	91			16,825	91		
Şamlı Abdullah Efendi <i>vefât etmiştir</i>	4,835				4835			
Mirliva Sâdik Paşa "	3,069				3,069			
Binbaşı Sedat Bey	935	75			935	75		
Sâdi Efendi <i>çürükdür</i>	2,907				2,907			
Hazine-i Hassâ-i Şâhâne	1,620				1,620			
Yanya Vilâyeti <i>çürükdür</i>	1,200				1,200			
Mirliva Nuri Paşa <i>İlâma rabt olmuştur</i>	4,000				4,000			
Âkif Efendi <i>müşevveştir</i>	19,304	75			19,304	75		
Bağdat Vilâyeti Maarif Müdüriyeti <i>tahsili kâbil değildir</i>	17,606	60			17,606	60		
Feyzi Efendi <i>çürükdür</i>	3,043	50			3,043	50		
Matbaa-yı Âmire İdâresi	25,813	75			25,813	75		
Da'vâ vekili İbrahim Hakkı Bey <i>münâzaun-fihdir</i>	10,800				10,800			
Hâriciye Terceme Kalemi Hulefâsından								
Mihri Efendi <i>kitapları yedimizdedir</i>	45,065				45,065			
Konya Vilâyeti <i>çürükdür</i>	430				430			
Kahveci Ali Ağa <i>müflisdir ve münâzaun- fihdir</i>	1,260				1,260			
Kahveci Lahik Ali Bey	1,300				1,300			
Kudûs-ü Şerîf Mutasarrıfı atıfetlû Hâzım Beyefendi	65,920				65,920			
Saadetlû Aziz Bey	2,160				2,160			
Muhallebici Mehmed Ağa	600				600			
Kitabçı Mösyö Otokabil	500				500			
Kemâl ve Minas Kumpanyası	109,000				109,000			
Fehim Efendi <i>müşevveştir</i>	4,212				4,212			
Hâfız Mehmed Efendi	1,500				1,500			
Saadetlû Hikmet Bey	2,056				2,056			

	KURUŞ DERDEST-İ TESVİYE	S	KURUŞ MEVCÜD SÜRETLER	S	KURUŞ YEKÜN	S	İCMÂL KURUŞ	S
Kütüphane Me'muru Hâfız Hayri Efendi	1,000				1,000			
Mustafa Nâmi Efendi	250				250			
Ziraat Bankası	10,800				10,800			
Orman ve Meadin Nezâreti	2,160				2,160			
Muhyiddin Efendi havaleden dolayı müşevveşdir	10,526				10,526			
Tabakçioğlu Hayım Biraderler	141	75			141	75		
	2,776,350	41	720,160	62-	3,496,511	3-	3,496,511	3-
							5,911,809	33-

	Kuruş	s	icmâl kuruş	s
Naki-i yekûn			5,911,809	33-
ŞİRKET ZİMMETİ				
Saadetlû Bekir Sâmi Eefndi Hazretleri zimmeti	341,807	82		
İffetlû Sabiha Hanımefendi zimmeti	39,222	59		
İzzetlû Sâim Beyefendi zimmeti	36,519	95		
Hissedârân zimmeti	214,111	50		
Vildan Hanımefendi zimmeti	81,711			
	713,372	86	713,372	86-
Mevcûd kasa olub idhâl edilen			77,010	
DÜYÜNAT				
Atıfettû Cevad Beyefendi Hazretleri	1,039,592	28		
Saadetlû Sebül Beyefendi Hazretleri	394,421	40		
Mösyö Zariî	17,018			
Maarif Nezâreti Matbaası İcarı	132,029	34		
Hamidiye Kağıd Fabrikası	2,352			
İffetlû Fitriye Hanımefendi	231	91		
İffetlû Nuriye Hanımefendi	55,348	50		
Fitriye Hanım ile Kassam-ı Askerî hesabı	15,958	25		
Matbaa-yı Âmire	43,180			
Freskolu Mango Kumpanyası	6,193	50		
	1,706,325	18-		
			6,702,192	20

	Düyûnat Kuruş	s	İcmâl Kuruş	s	
Nakl-i yekûn				6,702,192	20
Nakl-i yekûn	1,706,325		18-		
Kağidçı Kemâl Efendi	68,810		25		
Mısırçarşılı Edhem Efendi	1,638		75		
Kampayal hesabı	137,225				
Kapçı Ali Bey	12,225		90		
Mücellid Nikoli	34,968		2-		
Zarfçı Yasef	9,455		25		
Kağidçı Aleksan	779				
Bağdat Nakibü'l-eşrafı merhum Selman Efendi	89,954				
Merhûme Zehra Hanım	18,118				
Vildan Hanım	9,051				
	2,088,550		36	2,088,550	36
				4,613,641	84
Mecidî yirmi kuruş hesabı ile yalnız dörtmilyonaltıyüzonüçbinaltıyüzkırkbir kuruş seksendört santimdir.					
İşbu bilânçoda gösterilen âlet ve edevât ve matbu' ve gayr-ı matbu' kağıd ve mevcûd kütüb ve eşyâ-yı mevcûde ve devâir-i resmiye ve eşhâs zimmetlerinde olan kâffe-i matlûbât ve düyûnât ve mevcûd-u kasa bulunan nakit muvafık-ı kuyud idiği tasdik kıldı.					
Ma'mulât anbar Hâfız-ı İthalât anbar me'mur İhrâcat anbar me'muru					
Başkâtip Mukayyid Veznedâr me'muru kütüb muavini					
ff 30					
Hazirân 319 [13.Temmuz.1903]					
Binüçyüzondört senesinde akdedilen Matbaa-yı Osmâniye Şirketi'nin müddeti üçyüzondokuz senesi Haziranın nihâyetinde hitâm bulmuş ve binâberin Şirket merkezinin bi'l-cümle hesâbatı rû'yet edildikte sermâye-i asliyesi üçmilyondörtüzbîn kuruş olduğu halde bu def'aki hesâb-ı umûmîde dörtmilyonaltıyüzonüçbinaltıyüzkırkbir kuruşa bâliğ olduğu anlaşılmiş olmağla ber-vech-i müfredât tanzim kılınan muhasebe defterinden birer nüshâ hissedarâna takdîm ve ita' kıldı. ff 30 Haziran 319 [13.Temmuz.1903]					
Matbaa-i Osmaniye Sâhib-i İmtiyâzı ve Müdür-i Umûmîsi					

MATBAA-İ OSMANİYE'NİN BASTIĞI KİTAPLAR -ALİ BİRİNCİ LİSTESİNE EK (EK-2) (Kur'an-ı Kerîmler ve Kur'an-ı Kerîm cüzleri dahil değildir.)	
1- Abdülgâfûr	
2-Adalı Ale'l-İzhâr (Netâ'icü'l-Efkâr, Adalı Şeyh Mustafa b.Hamza)	
3-Arabî Mecelle	
4-Asâr-ı Ziver Paşa 1,2 (Ahmed Sâdik Ziver Paşa)	
5-Avâmil Tuhfesi (El-Avâmil, Birgivi)	
6-Beyzâvî (Envârü't-Tenzil ve Esrârü't- Te'vil, Kadı Beyzâvî)	
7-Buhârî-î Şerîf Şerh-i Aynî (Umdetü'l- Karî fi Şerhi Sahîhi'l Buhârî, Bedrettin Aynî)	
8-Bürhan-ı Gelenbevî	
9-Cava lîsânı üzere Kadı Beyzâvî	
10-Celâl-i Gelenbevî (Hâşiye 'alâ Şerhi'l-Celâl)	
11- Dâmad (Mecma'u'l-Enhur fi Şerhi Mülteka'l-ebhur, Şeyhzade Abdurrahman)	
12-Desûkî (Hâşiye 'alâ Şerhi't-Telhîs, Muhammed b. Ahmed Desûkî)	
13-Dürer Hâşiyesi Abdülhalim (el-Keşf bi-Rumûzi'l-Gureri'l-Ahkâm ve Tenvîr-i Düreri'l Hükâm, Abdülhalim b.Pir Kadem)	
14-Dürer Hâşiyesi Hâdimî (Hâşiye 'ale'd-Dürer, Ebû Sâid el-Hâdimî)	
15-Dürrü'n-Nâci (Ömer Feyzi Efendi)	
16-Evrâd-ı Kebîr-i Hazret-i Mevlâna	
17-Fenârî Hâşiyesi (Kara Halil)	
18-Fetâva-yı Ali Efendi (Çatalcalı Ali Efendi)	
19-Fetâva-yı Hayriye (Hayreddin b.Ahmed er-Remlî)	
20-Füsûs Şerhi, Bâli Efendi	
21-Fransızca Ahkâm-ı İslâmiye	
22-Hâfız (Şerh-i Dîvan-ı Hâfız, Mehmed Vehbî Efendi)	
23-Hâlebî-i Sagîr (Mülteka'l-Ebhur, İbrâhim b.Muhammed Halebî)	
24-Hâşiye-i Cedîd	
25-Hilye-i Saâdet	
26-Hilyetü'n-Nâci	
27-Hutbe Mecmuâsı	
28-İbn Âbidin (Reddü'l-Muhtâr 'ale'd-Dürri'l-Muhtar)	
29-İsaguci Şerhi Eskicizâde (Ali Medhî Efendi, Edirnevî)	
30-İsâm ale'l- Câmî (Hâşiyetü'l-İsâm 'ale'l-Câmî, İsâmüddin İsferâyinî)	
31-İsâm Hâşiye-i Mehmed Emîn ('Ale'l-Câmî)	
32-İzhâr Şerhi Eyyûbî (Fevâ'ihu'l-Ezkâr fi Halli Netâ'ici'l-Efkâr, Eyyûbî Abdullah b.Sâlih)	
33-İzmirî (Hâşiye 'alâ Mir'âtî'l-Usûl, Mevlâna Mehmed İzmirî)	
34-Kâfiye Mu'ribi (el-Kâfiye, İbnü'l-Hâcib)	
35-Kara Halil (Hâşiye 'alâ Şerhi Metâli'l-Envâr Şerhi)	
36-Kasîde-i Bür'e Tahmîsi	
37-Kavâid-i Fârisî (Nev-Bâve-i Kavâid-i Fârisî, Üsküdarlı Sâfi)	

MATBAA-İ OSMANİYE'NİN BASTIĞI KİTAPLAR -ALİ BİRİNCİ LİSTESİNE EK (EK-2) <i>(Kur'an-ı Kerimler ve Kur'an-ı Kerim cüzleri dahil değildir.)</i>	
38-Kayıdılı Mir'at (Mir'âtü'l-Usûl, Molla Hüsrev)	
39-Keşf-i Pezdevî (Keşf'ül-Esrâr 'an Usûli Fahri'l-İslâm Pezdevî, Abdülaziz el-Buhârî)	
40-Kenarlı Dürer (Dürer'ül-Hükkâm, Molla Hüsrev)	
41-Kudûrî, el-Muhtasâr	
42-Küçük İnşâ (Küçük Nişancı Ramazanzâde Mehmed Çelebi)	
43-Leylâ Dîvânı	
44-Menâr Şerhi İbn Melek (Şerhu Menâri'l-Envâr fî Usûli'l-Fıkh)	
45-Menâsik-i Hac	
46-Merâh Şerhi Felâh (el-Felâh fî Şerhi'l-Merâh, Kernâlpasazâde)	
47-Merâh Şerhi Dunkûz (Şerhu'l-Merâh, Şemseddin Ahmed Dunkûz)	
48-Metn-i Akâid	
49-Mevkûfât	
50-Miftâhu's-Saâde (Taşköprülüzâde Ahmed Efendi)	
51-Muharrem (Câmi Hâşiyesi- Câmi'nin el-Kâfiye ile ilgili el-Fevâidü'z-Ziyâ'iyye Şerhi'nin Hâşiyesi)	
53-Mutavvel Hâşiyesi Seyyid (el-Kavlü'l-Ceyyid fî Şerhi Ebyâti't-Telhîs ve Şerhayhi ve Hâşiyeti's-Seyyid, Mehmed Zihni Efendi)	
54-Mültekâ	
55- Ramazan Efendi (Şerh-i Akâidü'n-Nesefi)	
56-Seyfû'l-Gullâb (Seyfû'l-Gullâb 'alâ Muğni't-Tullâb, Edirne Müftüsü Fevzi Efendi)	
57-Siyâlkûtî 'ale'l-Hayâli (Zübdetü'l Efkâr- Ta'likât 'alâ Hâşiyeti'l-Hayali)	
58-Şerh-i Akâid (Teftâzâni)	
59-Şerh-i Kelimetü't-Tevhîd	
60-Şeyhzâde (Hâşiye 'alâ Envâri't-Tenzîl ve Esrâri't-Te'vîl)	
61-Şifâ-i Şerîf (Kadî İyâz)	
62-Şifâ-i Şerîf Şerhi Ali el-Kârî (Şerhu's-Şifâ fî Hukûki'l-Mustafâ)	
63-Şihâb (Şihâbü'l-Ahbâr, Kudâi)	
64-Şir'atü'l-İslâm (İmâmzâde Muhammed b.Ebu Bekir)	
65-Tasavvûrât (İsâmüddin İsferâyini)	
66-Tasavvûrât Hâşiyesi (Müftizâde)	
67-Tasdikât Hâşiyesi (İsâmüddin İsferâyini)	
68-Tefsîr-i Hâzin (Lübâbü't-Te'vîl li-Me'âlimi't-Tenzîl, Ali b.Muhammed Hâzin)	
69-Tefsîr-i Kebîr (Mefâtihu'l-Gayb, Fahreddin er-Râzî)	
70-Tehzîb-i Gelenbevî (Hâşiye 'alâ Tehzîbi'l-Mantik ve'l-Kelâm)	
71-Tekmilâ	
72-Türkçe-Almanca Lûgat (Faik Bey)	